

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

73. An Episcopus posit absolute Religiosos, si se inuicem percusserunt,
vel an sit necessaria licentia Superioris Regularis? Et quid, si percussio sit
grauis, vel enormis? Et quid est dicendum, si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Ob Clerici percussione. Ref. LXXIII. &c. 165

RESOL. LXXIV.

An Regulares possint absolvere à percussione enormi clericorum, quando est occulta?
Et an Regulares privilegiati possint etiam hodie absolvere seculares à casibus Bullæ Cænæ Domini, dummodo sint occulti? Ex part. 9. tract. 4. Ref. 65.

§. 1. **A**ffirmativè responder Fagundez in quinque *Præcepta Decalogi, Præcept. 2. Eccles. lib. 8. cap. 8. num. 29.* ubi sic ait: [Ex dictis inferitur, quoties delictum perpetratum est coram quinque, adhuc esse occultum: & si in vicinia, aut loco, vel Collegio ad minimum sint decem, non sufficere quinque, ut publicum dicatur; sed oportet, ut notum sit sex; quia tunc jam est majori parti notum. Unde patet, posse Episcopos, & Regulares ad id privilegium habentes absolvere ab excommunicatione Canonis, si quis suadente, etiam si læsio sit enormis, & gravis, modò sit occulta aliquo ex prædictis modis. Et parum refert, quòd reus laboret infamia: nam id quod aliqua tergiversatione celari potest, licet homo laboret infamia adhuc dicitur occultum: quia opponitur notorio. Et id in hoc foro conscientie dicitur occultum, quod nondum publicum, aut notorium juris est: illud, quod nulla tergiversatione celari potest, ut bene etiam notat Graphius lib. 1. decisumum aurearum, cap. 13. num. 43. & Sotus de tegendo secreto, memb. 2. vel quod notum non est majori parti vicinæ, oppidi, aut Collegii. In una tamen civitate magna, non sufficit, quòd crimen notum sit decem, aut undecim, ut notorium dicatur, ut patet.] Ita Fagund. quem novissimè sequitur Pellizarius in *Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 3. sect. 2. subsect. 2. n. 87.* ubi sic ait:

[Quæres, * an, & quomodo Regulares vi suorum privilegiorum possint absolvere seculares à quinque casibus contentis in decreto derogatorio. Clem. VIII. à nobis relato q. præced. supposit. 2. Respondetur, non posse, si sint publici, ac notorii: id enim constat ex tenore præfati Decreti, quod ad minimum debet de his intelligi: si verò sint occulti, non videri aliquibus improbabile, quòd Regulares possint ab iis absolvere: idque ex doctrina, quam tradidimus *quæst. præced. supposit. 4.* quàmque approbans Fagund. *Præcept. Eccles. lib. 8. cap. 3. n. 29.* disertis verbis docet, Episcopos, & Regulares ad id privilegiatos posse absolvere ab excommunicatione, si quis suadente, etiam si læsio sit enormis, & gravis, modò sit occulta: quod idem sine dubio, si velit consequenter philosophari, debet à Fagundez concedere etiam de aliis 4. casibus in præfato Decreto derogatorio contentis; cum sit par ratio de his, ac de illo, quem concedit de facto. Ratio autem, quâ nituntur isti recentiores, est; tum, quia Regulares privilegiati ex dictis *præced. quæst. supposit. 4.* possunt absolvere à casibus Papalibus occultis; & cum talis potestas non extendatur ad casus Bullæ Cænæ ob rationes adductas *quæst. præced. nec sit necessaria ad alios casus Papales in dicto Decreto non comprehensos, (cùm ab his simpliciter, & absolute possint absolvere, juxta dicenda infra, quæst. sequenti,)* ea saltem debet extendi ad hos quinque casus; alioqui esset omninò inutilis: tum, quia restrictio privilegiorum, ut odiosa debet interpretari, ita ut minus iis derogeret, quàm fieri possit: hoc autem fit in casu nostro, si Decretum Clem. VIII. præallegatum ita explicemus, ut dicamus, per illud auferri facultatem absolvendi à supradictis quinque casibus, non quidem absolute, (quod esset omninò derogare privilegiis Regularium,) sed solum in casibus publicis, aut notoriis, non item occultis: quo modo utique quam minimum derogatur dictis privilegiis. Ita dicti Recentiores:

* Sup. hoc tam pro Regularibus, quam pro Episcopis supra in Ref. 64.

Sup. hoc magis late sup. in Ref. 58. & in aliis ejus annot.

* Sup. hoc in tom. 7. tr. 1. Ref. 268. & in aliis ejus primæ not. & ex latè doctrina Ref. 271. cursum sed resolutivè in §. Sed postea, ante mediū, verè si placet à principio dictæ Ref.

est odium: ergo strictè est interpretanda. Et ita docent plures, & cum ipsis Avila loco citato.
 6. Adverte etiam cum Castro Palao tom. 6. disp. 3. punct. 23. §. 4. num. 20. quòd pro prædictis duo advertenda sunt. Primum, non esse concedendam hujus excommunicationis absolutionem, quin excommunicatus prius parti læsæ satisfactionem præstet, quantum commode possit. Secundum in eventu, quo quis absolvitur ob temporale impedimentum, exigi debere juramentum comparendi coram Sede Apostolica, vel aliâ auctoritatem absolvendi habente. Quòd si postmodum non comparuerit, in similem excommunicationem incidet, juxta textum in *cap. Eos qui, de sent. excomm. in 6.*

RESOL. LXXIII.

An Episcopus possit absolvere Religiosos, si se invicem percusserint, vel an sit necessaria licentia Superioris Regularis?

Et quid, si percussio sit gravis, aut enormis?
 Et quid est dicendum, si Prælatus Regularis nolit per se, vel per alium concedere absolutionem?
 Et notatur, quòd idem dicendum est de Monialibus, si aliqua aliquam aliam etiam Conversam, aut Clericum percusserit: quòd potest absolvi ab Episcopo in cuius Diocesi Monasterium fuerit.
 Idem est etiam dicendum de Monialibus Novitiis. Ex p. 9. tract. 4. Ref. 54.

§. 1. **R**ispondeo affirmativè cum licentia Superioris Regularis, si percussio sit levis tantum, & non gravis. Ita Molina *tr. 6. disp. 61. n. 4.* Avila de censur. p. 2. c. 7. disp. 1. dub. 6. Sanchez in *Summ. tom. 1. lib. 4. c. 39. n. 3. & seqq.* Et colligitur ex c. *Luminoso, 18. q. 2.* ubi habetur, Episcopum posse exercere jurisdictionem de consensu Abbatis in Monasterio exempto. Neque obest, hanc exemptionem Religioni concedi: nam ipsam Religio cõsentit medio Prælato in subjectionem Religiosi Episcopo factam, utpote sibi convenientem. Quòd si Prælatus Regularis absit, & scilicet presentia, & licentia desit; poterit Episcopus in defectu ejusdem Prælati, si non ex vigore juris, saltem ex equitate, dictos Regulares exemptos absolvere, ne sint deterioris conditionis, quàm alii omnes. Verum, si Prælatus regularis nolit per se, vel alium absolutionem concedere; inspicendum est, an justè eam denegat, vel injustè. Nam, si justè, quòd atrocitas delicti petat cogere Religiosum Sedem Apostolicam adire; nequaquam poterit Regularis à Diocesano absolvi. At si manifestè constet injustè absolutionem denegare, (quòd rarò, vel nunquam continget,) poterit Religiosus se Episcopo subijcere, & ab eo absolutionem obtinere: quia eo casu censetur Religio, vel Pontifex jurisdictionem Diocesano concedere: tum quia Superior regularis exemptione abutitur: tum, quia sic Religiosus injustè vexatur, illiusque exemptio cedit in Religionis præjudicium. Vide Molina, *disp. 61. Sanch. in Summ. tom. 1. lib. 4. cap. 39.* Castum Palao *to. 6. disp. 3. punct. 23. §. 4. n. 11. & seq.* cum Boffo in *discep. mor. de jur. discep. 1. dub. 1. §. n. 199.*

2. Nota, quòd idem dicendum est de Monialibus, si aliqua aliquam etiam Conversam, aut Clericum percusserit, quòd, scilicet, potest absolvi ab Episcopo, in cuius Diocesi Monasterium fuerit, *cap. de Monialibus, ubi Gloss. fin. de sent. excomm. & ibi scribentes Sylvest. in Summ. verb. Absolutio, 4. num. 3. Sayrus de cens. lib. 3. c. 28. num. 12. & alii.* De Novitiis autem Monialibus idem dicendum est, quòd scilicet, si percutiant aliquam Monialem, vel alteram Novitiā, possunt absolvi ab Episcopo. Et ita docet Fragor. de *Rep. Christ. tom. 2. lib. 1. disp. 2. §. 3. num. 55.*